

MAANTEEAMET

XXXXXXXX
XXXXXXXX kinnistu registriosa
number XXXXXX omanik
XXXXXXXX@gmail.com

Meie 26.08.2019 nr 18-4/19/572-6

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON:

Korrakaitseseaduse (KorS) § 28 lg 1, ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 p 2, § 130 lg 7 ja § 132 lg 3 punkti 1 alusel teeb Maanteeamet XXXXXXXX, isikukood XXXXXXXX, täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada riigitee nr 11117 Valingu-Jõgisoo km-l XXXX tee kaitsevööndi nõuete rikkumine ning likvideerida tee kaitsevööndisse ning riigi teemaale ehitusloata rajatud mahasõit.
2. Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks **30.09.2019.a.**

SUNNIRAHA HOIATUS:

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral määrab Maanteeamet EhS § 133 alusel **sunniraha 1000 eurot.**

Sunniraha võib määrata korduvalt, kuni ettekirjutus on täidetud. Kui isik ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Ettekirjutuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Maanteeametisse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

1. Asjaolud ja õiguslikud põhjendused

- 1.1. Maanteeamet tuvastas 11.06.2019.a paikvaatlusel, et riigiteel nr 11117 Valingu-Jõgisoo km-l XXXX, rajatakse tee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõitu. Mahasõit asub XXXXXXXXXXXX kinnistul (registriosa nr XXXXXXXX) ning ida poolt piirneb XXXXX kinnistuga (registriosa nr XXXXXXXX). Mahasõidu ehitamise käigus on riigimaal ning XXXXXXXXXXXX kinnistul avalikult kasutatava tee kaitsevööndis eemaldatud ning kuhjatud pinnast. Paikvaatluse kohta on koostatud protokoll.
- 1.2. Saue Vallavalitsus on saatnud 25.10.2017 Maanteeametile kooskõlastamiseks Saue vallas Jõgisoo küla XXXXX kinnistul (katastritunnus XXXXX:XXX:XXXX) moodustatava uue elamumaa katastriüksuse projekteerimistingimuste eelnõu. Maanteeamet saatis Saue Vallavalitsusele vastuse 07.11.2017 (kiri nr XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX), millega kooskõlastas projekteerimistingimuste eelnõu teatud tingimustel: moodustatavale kinnistule tuleb juurdepääs lahendada riigitee nr 11117 km XXXX asuva olemasoleva ristumiskoha kaudu

(olemasolevaks ristumiskohaks on olemasolev mahasõit xxxxx kinnistul), kuna uue mahasõidu rajamisega ei ole võimalik tagada nähtavust, mis on nõutav majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruses nr 106 „Tee projekteerimise normid“ (edaspidi *tee projekteerimisnormid*).

- 1.3. Mahasõidu rajamisel on tegemist tee ehitamisega EhS § 4 lg 1 mõistes. Ehitamine on ehitamise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitamisega seondud tegevus. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Ehitusluba on nõutav ehitusseadustiku lisas 1 nimetatud juhtudel, sh. avalikult kasutatava tee ehitamisel. Kuna kõnealune mahasõit on rajatud osaliselt riigimaale, kus on avalikult kasutatav tee nr 11117 Valingu-Jõgisoo, on riigimaale rajatud mahasõidu osas tegemist avalikult kasutatava teega ning EhS Lisa 1 kohaselt peab selle ehitamiseks olema ehitusluba.
- 1.4. EhS § 70 lg 2 p 2 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist, sealhulgas eemaldada ning kuhjata pinnast. Ehitise kaitsevöönd on ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks (EhS § 70 lg 1 p 1). EhS § 70 lg 3 kohaselt võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust. Maanteeamet ei saa anda nõusolekut kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvalekaldumiseks, kuna see oleks vastuolus tee projekteerimisnormidega (täiendavalt p 1.9).
- 1.5. Lisaks eelnevale tuleb EhS § 99 lg 3 kohaselt olemasoleva teega ühendamisel teehitusprojekt kooskõlastada tee omanikuga. Riigitee osas täidab omaniku ülesandeid Maanteeamet. Riigiteedega ühenduskohtades ohutuse tagamine (nagu avalikel teedel ohutu liikluse tagamine tervikuna) on Maanteeameti ülesanne. Maanteeametile ei ole esitatud mahasõidu projekti kooskõlastamiseks ning Maanteeamet ei ole ka andnud nõusolekut või luba selle rajamiseks.
- 1.6. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi *Euroopa teedevõrgu maantee*) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Riigitee nr 11117 Valingu-Jõgisoo kaitsevööndi laius on 30 meetrit ning rajatud mahasõit asub maantee kaitsevööndis ning lisaks ka riigimaal, mille kasutamiseks isikul õiguslikku alust ei ole.
- 1.7. EhS § 71 lg 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigiteel nr 11117 Valingu-Jõgisoo on avalikult kasutatav tee.
- 1.8. Kaitsevööndi ohutuse tagamise eesmärk on kahepoolne: ühest küljest on kaitsevööndi mõte vältida ohtusid ehitisele, kuid teisalt on kaitsevööndi otstarbeks ka ehitisest endast lähtuvate ohtude vältimine ning nende realiseerumise riski vähendamine.

- 1.9. Teed on ette nähtud liiklemiseks ning liiklus teedel peab olema ohutu. Liikluse ohutuse ja sujuvuse tagamiseks peab sõidukijuhil olema sõidutee ja sellega külgneva ala ulatuses tagatud piisav nähtavus. Tee projekteerimismid on samuti kehtestatud muuhulgas ka liiklusohutuse tagamiseks.
- Tee projekteerimismid p 5.2.1 kohaselt rajatakse ristumiskohad vabale hea nähtavusega alale ja sõiduesõigusega tee sirgele lõigule. Ristumiskohtadeks on ristmik ja mahasõit. Mahasõit on sõiduteega külgnevale alale, sissesõidu- ja sealt väljasõidutee. Kuna xxxxxxxxxxx kinnistu asub vahetult enne kurvi (suunaga Valingu poole), s.t piiratud nähtavusega kohas, siis ei ole riigiteele sõitmine ja sealt väljumine ohutu liiklejatele ning on vastuolus nimetatud punktiga.
- 1.10. Valingu-Jõgisoo riigitee on V klassi maantee. Projekteerimismid punkti 5.2.1 lõike 3 kohaselt on mahasõitude vähim omavaheline kaugus V klassi maanteel 150 meetrit. xxxxxxxxxxx kinnistuga külgneval kõrvalkinnistul xxxxx (registriosa nr xxxxxxxxxxx) on juba mahasõit. Olemasoleva mahasõidu teljest mõõdetuna asub uus kõnealune mahasõit 142 meetri kaugusel. Seega ei ole ka kahe mahasõidu vahelise kauguse nõue täidetud.
- 1.11. EhS § 132 lg 3 punkti 1 kohaselt otsustab korraldusorgan ehitise lammutamise eelkõige, kui ehitise ei vasta ehitisele esitatavatele nõuetele ja nõuetele mittevastavusega kaasneb oluline või kõrgendatud oht. Mahasõidu likvideerimise nõue soodustab eesmärgi saavutamist, st ebaseadusliku ehitise kõrvaldamist ja liiklusohutuse tagamist vaidlusalusel teelõigul. Olukorras, kus omavoliliselt rajatud ebaseaduslik mahasõit on vastuolus tee projekteerimismiddega, ei ole võimalik kohaldada vähemkoormavaid meetmeid, kuivõrd projekteerimismidde kohaselt ei ole võimalik mahasõitu selle praegusesse asukohta lubada, seega on tegemist vajaliku abinõuga. Taotletav eesmärk on mh tagada liiklusohutus vaidlusalusel teelõigul, liiklusohutus kui avalik huvi kaalub selgelt üles isiku huvi rajada mahasõitu oma kinnistu teenindamiseks, kusjuures arvesse tuleb veel võtta asjaolu, et omanikul, kelle kinnisasjale puudub vajalik juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt või kinnisasja eraldi seisvalt osalt, on õigus nõuda asjaõiguseaduse § 156 kohaselt juurdepääsu üle võõra kinnisasja. xxxxxxxxxxx kinnistuga piirneval xxxxx kinnistul on juba mahasõit.
- Seega on lammutusettekirjutus käesoleval juhul vajalik, sobiv ja mõõdukas meede, kuivõrd ei esine vähemkoormavaid meetmeid, mida oleks võimalik kasutada sama eesmärgi saavutamiseks. Mahasõidu näol on tegemist nii formaalselt kui materiaalselt ebaseadusliku ehitisega: mahasõidu rajamiseks puudus ehitisluba ning sellist ehitisluba ei oleks ka võimalik väljastada.
- 1.12. Kuna xxxxxxxxxxx kinnistule kõnealuse mahasõidu rajamine on vastuolus EhS 38 lg 1 ja 2 ning 70 lg 2 p 2 ning projekteerimismidde p 5.2.1, siis tuleb mahasõitu likvideerida ning taastada olukord, mis oli enne mahasõidu ehitamist.
- 1.13. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti (sh ettekirjutuse) andmist andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Seetõttu lähtudes HMS § 40 lg-st 1 ja 2 teavitas Maanteeamet 30.07.2019 xxxxxxxxxxx plaanitavast ettekirjutusest ning palus esitada arvamus ning vastuväited ettekirjutuse projekti kohta tähtajaga 30.08.2019.

xxxxxxx selgitas 24.08.2019 saadetud vastuses, et tal pole tee ehitusega varem kokku puudet olnud ning arvas, et kooskõlastuse võib Maanteeametiga ka hiljem teha. xxxxxxxx kinnitab, et edaspidised plaanid ning projektid kooskõlastab eelnevalt Maanteeametiga ning likvideerib mahasõidu.

- 1.14. EhS § 130 lg 7 järgi teostab Maanteeamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohalike teede seisundinõuete ja riigiteede kaitsevööndi, kasutamise ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 1.15. Ilma ehitusloata tee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõidu rajamisega ning selle rajamise käigus pinnase eemaldamise ning kuhjamisega on xxxxxxxx rikkunud kinnistu omanikuna ehitusseadustiku § 38 lg 1 ja 2, § 70 lg 2 p 2 nõudeid.

Ettekirjutuse koostaja:

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kadri Schmidt
järelevalvespetsialist
õigusosakond

6119327 Kadri.Schmidt@mnt.ee